

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2024. május 16.
(csütörtök)

Szepesy László

24. AZ ÚR VÉGHEZVISZI, AMIT MONDOTT

Énekek: 105, 72

Alapige: Ámós 3,5

„Törbe esik-e a madár a földön, ha nincs tör vetve néki? Felpattan-e a tör a földről, ha fogni nem fogott?”

Imádkozzunk!

Méltó vagy, Urunk, arra, amit a zsoltáros is mondott, hogy Téged dicsérjünk, magasztaljunk, áldjunk, visszaemlékezzünk, és hirdessük a Te csodálatos tetteidet. Köszönjük, hogy szent Igéd bizonytságot tesz mindarról, amit népedért és ezért a világért valaha is tettél, és köszönjük Neked, hogy tetteiden keresztül is Téged magadat ismerhetünk meg jobban, de legteljesebben szent Fiadban, Jézus Krisztusban mutattad meg, hogy ki vagy számunkra.

Köszönjük, Úr Jézus Krisztus, hogy már minket is megszólítottál, hogy a mi életünkbe is beléptél, hogy azt a csodát megadtad nekünk, hogy megtérve, bűneinket megutálva, Feléd fordulva, hitet kapva Tőled, gyermekeként élhessünk. Kérünk Téged, hogy valóban szítsd fel bennünk az első szeretet tüzét, amely akkor volt bennünk, mikor tudatában lévén bűneinknek, megértetted, elhitetted, sajátunknak fogadtattad el velünk a Te kegyelmedet, bűnbocsánatodat. Kérünk, hogy ezt az örömet nap mint nap szítsd fel a mi szívünkben azért, hogy az indítson minket hálaadásra, még inkább Neked odaszánt életre.

Köszönjük Neked a mai nap áldásait is, hogy megtartottál, kegyelmedben hordoztál, hosszútűrésseddel eltűrted bűneinket, és golgotai keresztáldozatoddal elfedezted azokat. Köszönjük Neked a testvéri közösség lehetőségét, hogy együtt lehetünk, Téged imádkozhatunk, magasztalhatunk.

AZ ÚR VÉGHEZVISZI, AMIT MONDOTT

Kérjük, hogy a Szentlélek most is munkálkodjék bennünk és közöttünk! Kérjük, hirdesse a Te beszédedet, a Te szavadat, amely élő, ható, amely Rád mutat, és amely valóban fényként világítja be életünk útját, de szívünk sötét-ségét is eloszlatja.

Így kérjük az élő igét ma estére is, és azt is, hogy ne szóljon hiába, segíts, hogy ne csak hallgatói, hanem megtartói is hadd lehessünk. Mindehhez kérjük a hitet, mert hit nélkül semmit sem cselekedhetünk, ami Számodra kedves, nem követhetünk Téged. Ezért kérjük, hogy ne csak megértést, hanem élő hitet adj nekünk, és Fiadban való bizalmat!

Így kérjük, legyen áldásod mai együttlétünkön, dicsőítsd meg magadat szíveinkben! Krisztusért kérünk, hallgass meg!

Ámen.

Igehirdetés

Folytatjuk azoknak a kérdéseknek a tanulmányozását, amelyeken keresztül Isten ítéletének logikáját érthetjük meg az Ige alapján. Az Ámós 3,3-6-ban Isten 7 képpel próbálja megértetni velünk, hogy Izráel népe miért néz szembe az ítélettel, és ezeken keresztül akarta saját népét meggyőzni arról, hogy valóban ítélet vár rájuk, mert ők ezt nem hitték el. Ezek a képek, kérdések formájában megfogalmazva arra is rámutatnak, hogy hogyan romlott meg a kapcsolata Isten népének szabadító Urával, aki kihozta őket Egyiptom földjéről és a bűn rabságából. Előző alkalmon beszéltünk már róla, hogy Izráel népe elfeledkezett arról a kapcsolatról, ami közte és Isten között volt, arról a szövetségről, amelyet vele kötött, amely szerint az Ő akarata szerint jár Vele nap mint nap. Elfeledkezett arról, hogy minden nap minden egyes percét az Úrral közösségben töltik el, Vele együtt járnak. Azután Izráel népe elfeledkezett az Úr hatalmas szavára is figyelni. Nem törődött vele, mint a legelésző gazella az oroszlánüvöltéssel, ezt a hasonlatot használta a próféta. Isten szavának nem adott kellő súlyt, nem figyelt rá, nem adott neki hitelt, és ez rá nézve súlyos következményekkel járt.

Mai alkalommal a következő képet néznénk meg, amely a következő két kérdéssel kapcsolatos. *„Törbe esik-e a madár a földön, ha nincs tör vetve neki? Felpattan-e a tör a földről, ha fogni nem fogott?”* Mindkettő kérdés a madárfogással kapcsolatos, és a válasz egyértelműen rájuk az, hogy nem. Nem esik törbe a madár a földön, ha nincs kitéve csapda. Nem pattan fel ez a csapda a földről, ha nem fogott semmit, azaz, ha nem lép bele senki. Mikre utalnak ezek a képek?

Ahhoz, hogy megértsük ezeket, emlékezzünk vissza Ámós próféta feladatára. Isten azt bízta rá, hogy ítéletet hirdessen Izráel népe felett, és figyelmeztesse őket: ez az ítélet már nagyon közel van, hamar be fog teljesedni. Akik nyomon követik ezt a sorozatot, jól tudják, hogy Ámós próféta életét követően 30-40 éven belül bekövetkezett ez az ítélet, amikor az Asszír Biroda-

lom a földdel tette egyenlővé Izráelt, és végleg megszüntette, utána már csak Júda királysága maradt fenn. De hogyan fogadta a nép ezt a próféciát, ezt az ítéletet? Úgy, hogy nem hitte el. Éppen egy virágzó korszakban voltak emberileg nézve, nem erkölcsileg, hanem gazdaságilag, politikailag és más szempontból. Nyomat se látták annak, hogy itt hanyatlással vagy bármiféle rosszal kellene szembenézniük, és ezért azt gondolták, hogy Ámós félrebeszél. Azt gondolták, hogy nem fog történni itt semmi ilyesmi, amiről ő szól. Nincs semmilyen ítélet, nem is fogjuk meglátni azt, mert nem fog beteljesedni. Ámós ijesztget minket, de valójában hamis próféta, mert Isten – az életünk jeleiből látva – szeret bennünket. Izráel nem vett tudomást a próféta szavairól, amelynek komoly következményei lettek. Ennek a viselkedésnek a fényében értjük meg a madárvadászattal kapcsolatos képet.

Két nézőpontból hadd közelítsem meg azt, amit Ámós mond. Először is Izráel szemszögéből. E szerint a hasonlat lényege: nincs semmilyen csapda, amibe a madár beleeshetne, ezért a madárnak nincs is mitől félnie, mert a kérdés így van feltéve: „*Tőrbe esik-e a madár a földön, ha nincs tőr vetve néki?*” Izráel ezt hitte: nincs itt semmiféle csapda, nem kell nekünk törődni ezzel. Ez a csapda soha nem fog felpattanni, mivel nem lép bele semmi. Azaz: Istennek nem áll szándékában minket megbüntetnie, nincs semmilyen csapda számunkra. Ha büntetést is tervez az Úr, miránk az nem fog vonatkozni, mivel nem fogunk belesétálni abba. Mi Isten kiválasztott népe vagyunk, Neki engedelmeskedünk – így gondolkozott Izráel. A szomszédaink, azok lehet, hogy belesétálnak a hálóba, mert ők pogányok, ők bünt bűnre halmoznak. (Ugye az 1. fejezet tele van a szomszéd népekről szóló ítéletes próféciákkal.) De mi? Mi ugyan nem. Értjük, hogy Izráel hogyan vette semmibe Isten figyelmeztetését? Úgy, hogy tagadta az ítéletet, tagadta azt, hogy bűneinek következményei lennének. Nincs is csapda, nincs is ítélet.

Mit jelent ez a gyakorlatban? Ez a gondolkozás nem egyedi Izráel részéről, hogy az ember nem hisz a bűn következményében, nem hisz az Isten ítéleteit kijelentő igéknek, nem hisz az ítélet napjában sem, amikor az Úr majd eljön, és megítél mindent. Mit jelent tehát a gyakorlatban az a lelkiület, amit itt Izráel részéről látunk? Isten haragjának, ítéletének és a bűn büntetésének tagadását, nagyon erőteljes tagadását. Azt, hogy nem kell félnünk semmilyen csapdától, mert az nincs is kihelyezve. Hányan élnek le életüket úgy, hogy ilyen tagadásban élnek! Isten csak a szeretet Istene, Ő nem tud, vagy nem akar haragudni – mondják sokan. A kegyelem és szeretet végül úgyis mindent legyőz, nekünk nem kell félnünk semmitől. Isten úgyis mindent megbocsát a nélkül, hogy nekünk hinnünk kellene Őbenne. Rengetegen zárják ki tudatukból és szívükből azt a gondolatot, hogy nekünk félnünk kellene Isten haragjától, vagy hogy lesz egy nap, amikor számot kell adnunk mindennért, amit ebben a földi életben tettünk, gondoltunk vagy éppen elmulasztottunk. Az életet véget nem érőnek képzelet az ember, még a halál létét is gyak-

AZ ÚR VÉGHEZVISZI, AMIT MONDOTT

ran tagadja. Haláltudat nélkül élnek le emberek milliói ezt a 70-80-90 esztendőket. Nem mernek szembe nézni a bűn elsődleges következményével, amit Isten Ádámnak mondott: „*amelyik napon eszel arról, meghalsz*”. Ott a halál sok fajtájáról beszél.

A fizikai halálra sokan még gondolni sem mernek. Miért? Mert félünk szembenézni a valósággal, félünk attól, hogy mi van, ha mégis igaz, mi van, ha mégis van csapda, ha mégis létezik bűn, ha mégis létezik Isten, és én nem törődtem Vele, nem foglalkoztam azzal, hogy mit akar, hogy hogyan éljek, és nem érdekelt, hogy rosszat teszek-e, vagy sem, csak a saját magamnak való megfelelés éltetett minden egyes nap, csak éltem a magam elképzelése szerint az életemet. Mi van, ha mégis van csapda? Mi van, ha mégis van ítélet? Egy napon fel fog pattanni? Meg fog történni az ítélet, be fog következni? Utol fognak érni bűneim? Jó lenne megállni, és elgondolkodni azon a lehetőségen, hogy mi van, ha tévedek, mi van, ha tényleg létezik csapda, mi van, ha tényleg létezik ítélet. Ámós itt egy hitetlen tömeghez szól. Ezt tudatosítsuk: Izráel népe nem volt hívő; vallásos volt, de nem hívő, nem élő hitű közösség volt. Ámósnak egy hitetlen tömeghez kellett beszélnie, ébresztenie kellett őket, akik azt képzelték magukról, hogy rendben van az Úrral való kapcsolatuk, de az volt az igazság, hogy régen elhagyták már szabadító Istenüket. Megtérésre, életváltásra lett volna szükségük, de azt nem akarták, azt elutasították, mert jó nekünk az, ahogyan élünk, nem akarunk lényegi változást. Ezért Isten ítélettel szólítja meg őket. Mert amikor a megtérésre való felszólítás nem használ hosszú ideig, akkor Isten súlyosabb eszközöket vesz elő: az ítéletet. Ámós próféta arra mutat rá, hogy Izráel népe hiába veszi semmibe Isten ítéletet hirdető szavát, attól az még be fog következni. Lehet a csapdát semminek tartani. Lehet azt mondani, hogy a keresztyének ijesztgetik a gyerekeket az ítélettel meg a büntetéssel, de egy érett felnőtt, aki komolyan gondolkodik, nem hisz ilyenekben. Lehet ezt mondani, de attól még be fog következni! Mert ez nem a mi egyetértésünktől függ. Nem attól függ, hogy hány ember ért vele egyet, hány ember hisz ebben, hanem attól függ, hogy Isten elhatározta magát, hogy meg fog történni, be fog következni. Mert minden ettől függ: Isten akaratától, nem a miénktől. Hogyan esne csapdába a madár csapda nélkül? Sehogy. De mivel csapdába fog esni, ezért létezik csapda is. Ugyanígy Isten ítéletei is léteznek, akármit hisznek róla az emberek. Erre biztos dologként számítsunk, ez be fog következni!

Most Isten szemszögéből nézzük meg ezt a képet (eddig Izráel szemszögéből néztük). Hogyan értelmezi Isten ezt a képet? A madár, amelynek csapda lett állítva, Izráel népe. A csapda pedig Isten jogos ítélete, amely népére vár hűtlenségük, szövetségsgzegésük és bűneik miatt. Törbe esik a madár, ha nincs csapda állítva? Nem. De a madár mikor tudja meg, hogy csapdát állítottak neki? Akkor, ha belesétál. Mert a madár, bocsánat, egy esztelen állat, nem veszi észre a csapdát. Vagy esetleg lehetséges, hogy korábban tudomást

szerez róla? Izráel életében ez lehetséges volt, ha Isten előre figyelmezteti erre az Ő népét. Figyelmezteti Isten az embert a rá leselkedő veszélyre, csapdákra, ítéletekre? Igen! Mert ilyen Urunk van, aki nem hirtelen cselekszik, hanem mindent előre megmond prófétáinak. Igéje és prófétái által figyelmezteti korunk emberét, minket is. Mi kell ahhoz, hogy a madár ezek után ne sétáljon bele az ítéletbe? Az, hogy elhiggye a figyelmeztetést, és elkerülje mindazt, ami a csapdába eséshez vezet. Csak akkor nem sétál bele a madár a csapdába, ha körültekintő, ha óvatos, ha vigyáz. Amire az Újszövetség számtalan alkalommal fel is szólítja a hívő embert, hogy legyetek óvatosak, figyeljetelek oda, kerüljétek a bűnt. Szokása Istennek, hogy előre figyelmeztesse az embereket az ítéletre? Igen!

Néhány példát hadd hozzak, hogy bizonyítsam. Mikor még Ádám és Éva boldogan éltek az Édenkertben, és Isten megtiltotta nekik a jó és gonosz tudás fájáról való evést, vajon nem előre szólt csapdáról? *„Amelyik napon eszel arról, meghalsz.”* De igen! Az ember ezek után mégis belesétált az ítéletbe. Vagy gondoljunk Noé történetére. Vajon nem 120 évig építette a bárkát, a közelgő ítélet szemmel látható bizonyítékát, hogy jön az özönvíz, és véget vet itt minden civilizációnak és emberi életnek? És az emberek hittek Noénak? Nem, hanem kinevették. Ugyan már, ítélet meg özönvíz, miről beszélsz te? És aztán egy nap, ahogy az Ige mondja: az emberek *„ettek, ittak, házasodtak”*, és jött az ítélet. Vagy az egyiptomi 10 csapás mindegyike előtt vajon az Úr nem figyelmeztette-e a fáraót és népét? Mózeset és Áront küldte, újból és újból az Úr: figyelmeztessétek ezt a népet, hogy ha tovább mennek, csapdába lépnek, és jön az ítélet. És vajon hittek nekik? Nem! Makacsul nem hittek, még úgy sem, hogy látták ezeket az ítéleteket beteljesedni. Döbbenetes dolog! Már az első ítélet után el kellett volna gondolkozni: előre megmondták, hogy ez lesz az ítélet, és bekövetkezett. De tízszer kellett megtörténnie, és még az sem volt elég. Az egyiptomiak belesétáltak az Úr ítéleteibe. Folytathatnám még a bibliai példákat, de ennyiből is láthatjuk, hogy miről beszél itt Ámós! A hitetlen ember, nemzetek hiába hallják a figyelmeztető szót, mégis belesétálnak az Úr ítéleteibe! Miért? Mert azt hiszik, hogy ezek a figyelmeztetések hazugságok. Isten igéje, figyelmeztetései félrevezetnek minket – ezt hiszik –, azaz, hogy hirdetik az ítéletet, de valójában nincs. Félelmet kellene támasztania a szívünkben, hogy higgyünk az Úrnak és megtérjünk, de igazából ez nem történik meg.

Arról, hogy Isten igéjét mennyire nem tisztelik, és nem adnak neki súlyt, korábbi alkalommal már beszéltem, ezért inkább a következő gondolathoz ugornék, ami azzal a kérdéssel kapcsolatos, hogy az emberek miért nem hisznek az ilyen figyelmeztetéseknek. Emögött egy mélyebben lévő elképzelés és tévhit áll, ami a szívünk mélyén húzódik meg. Azért nem hisznek az isteni figyelmeztetéseknek, mert úgy gondolják, hogy a rossz dolgok, amikről a hívők tudják, hogy Isten ítéletei, a hitetlenek úgy gondolják, hogy ezek csak

AZ ÚR VÉGHEZVISZI, AMIT MONDOTT

véletlenül történnek meg. A véletlen művei. Nincs mögöttük Isten. Nincs összefüggés bűneink és a velünk történő események között. Istennek pedig nincs velünk kapcsolatos akarata, terve, amit megvalósítana az életünkben. Ha valami rossz történik, akkor mit mondanak? Balszerencséje volt. Rossz-kor volt, rossz helyen. A teljes véletlennek van tulajdonítva. Mintha a balesetek, a halálesetek vagy a háború (mint Asszíria és Izráel esetében) vagy bármi más tragédiák csak úgy megesnének az emberrel, és semmi közük nem lenne Istenhez, mintha Neki nem lenne hatalma ezek felett, és nem irányíthatná és időzíthetné ezeket úgy, ahogyan Ő akarja. Félreértés ne essék: nem azt akarom ezzel mondani, hogy minden velünk történő rossz dolog mögött valamilyen büntetést kell látnunk, mert tudjuk jól, hogy ez nem így van. Elég csak Jób esetére gondolnunk. Viszont Isten hatalmát nem kisebbíthetjük úgy, mint a pogányok, hogy a véletlennek vagy valami szerencseszerű erőnek tulajdonítunk dolgokat. Mi nem mondhatjuk, hogy az engedetlen népekkel, emberekkel nem az történt, amit Isten előre megmondott az Ő ígésében, mert ezt látjuk a Bibliában: mindig az történik, amit az Úr előre megmondott, amire figyelmeztette a népet. Aki ezt állítja, hogy nem az történik az emberrel, amit az Ige megmond, az nem ismeri Izráel történelmét, nem ismeri az Ószövetséget, nem ismeri azt az átkot, amelyre előre figyelmeztette a népet Isten a Sínai hegyenél. Mert a szövetségkötéskor Isten előre elmondta a jövőt, hogy hogyan fog bánni Izráel népével bűnei, hűtlensége és szövetségszegése esetén. Előre figyelmeztette őket ítéleteire. Az 5Mózes 28 – tanulmányozzuk, olvassuk át – röviden tartalmazza Izráel jövőjét. Az ember előlről olvassa a Szentírást, elérkezik ehhez a szakaszhoz, és meglátja az Ószövetség későbbi történeti részeit összefoglalva. Az átokban azok a betegségek, szárazságok, háborúk és más egyéb büntetések vannak felsorolva, amelyeket később látunk a bírák korában, a királyok korában és a fogságok idején. Ugyanazok, mert az Úr előre megmondta, hogy ezt fogja cselekedni. Az Úr a megígért áldásokat és átkokat teljesítette be Izráel történelme során, semmi újat nem cselekedett ilyen szempontból. Ámós erre hívja fel a figyelmet: Isten hű az ígéreteihez, az áldásokhoz, de az ítéleteihez is. Neki van hatalma ezek szerint cselekedni. És Ő, mint madarász, igenis csapdát állít az Ellene vétő, Őt elhagyó, bűnbe süllyedt Izráelnek. Lehet, hogy furcsa számunkra az a kép, amely Istent madárvadászként ábrázolja, de ez nem egyedi a Szentírásban. Az Ezékiel 12,13-ban is ezt olvassuk: *„És kiterjesztem hálómat ellene, és megfogatik varsámban, és elviszem őt Bábelbe a káldeusok földjére, de azt nem fogja látni, és ott fog meghalni.”* Mondja ezt a próféta Júda királyáról, aki Isten hálójába esett. És mindez meg is történt vele, valóban Babilonba viték fogságba, és ott is halt meg.

Az Ige tehát használja máshol is ezt a hasonlatot, hogy Isten olyan, mint a madarász, de ennek a képnek nem kell minden egyes részletét megértenünk, hanem csak a lényegét. Ez mindig téves igemagyarázathoz vezet, hogy

egy hasonlatnak minden apró elemét meg akarjuk feleltetni. A hasonlatoknak gyakran csak egy központi igazsága van, azt értsük meg! Isten nem egy gonosz vadász, aki leselkedik az ártatlan madárkákra, ne ezt értsük meg ebből a képből. A hasonlat lényege más, mégpedig az, hogy Isten ítéletei, mint a hálók, készen vannak, előre ki is hirdette őket, és az emberek mégis, mint a felelőtlen, esztelen madarak, belesétálnak. Ez a lényege ennek a hasonlatnak.

Ez a kép tehát két dolgot árul el: egyet rólunk, egyet Istenről. Rólunk azt árulja el, hogy a bűnös ember mennyire vak. Vakon megy előre. Vakmerően halad afelé, amit Isten csapdaként helyezett ki, az ítélet felé. Nem vigyáz, nem figyel az ítéletekre, és ezért belesétál. Ilyen a bűnös emberi természet, amíg Isten világosságot nem gyújt a szívünkben, amíg meg nem láttatja velünk az Ő útjait. De ez az ige beszél Istenről is. Arról, hogy az emberekkel történő rossz dolgok nem véletlenül történnek, hanem Isten készíti el őket az Ő titkos akarata szerint, amit mi nem ismerünk. Az ítéletekre előre figyelmeztet mindenkit Isten, de hogy az egyéni életünk hogy fog zajlani, azt egyikünk sem ismeri. Nem tudjuk, hogyan alakul a jövőnk, de az Úr már tudja, hogy mit akar velünk cselekedni. Ugyanígy az Ámós által hirdetett ítélet is biztos dolog, az Úr tudja, hogy mit készített Izráel számára, az biztos. Ámós arra akar emlékeztetni bennünket, hogy az emberek nem véletlenül hálnak meg Isten terve nélkül, ahogyan az ítélet során Asszíria katonái által az izráeliták nem valami nagy balszerencse révén haltak meg. A madár nem kerül a hálóba a madarász szándéka nélkül, a madarász direkt helyezi ki a csapdát, és az emberek nem esnek a halál hálójába Isten szándéka nélkül. Ezt jó megérteni. Nem tragikus véletlen, amikor valaki meghal, hanem Isten akarata valósul meg az ember életében, hogy lezárul földi élete. A halált, büntetést Isten nem ok nélkül küldi. Valaki egyszer találóan azt mondta, hogy Isten örökre száműzni akarja a keresztyén ember szókincséből a véletlen szót. Felejtsük el ezt a szót! Augustinus egyszer azt mondta: „nagyon megbántam, hogy valaha is használtam ezt a pogány fortuna szót”, mert a szerencse vagy véletlen egy alantas pogány találmány és fogalom.

A véletlennek, szerencsének nincs helye a gondolkozásunkban, mert a Szentírás bizonyossága szerint Isten mindent irányít, és semmit sem tesz indíték nélkül. Számptalan ige emlékeztet minket erre. Jób pl. azt mondja: „*bizony végbe viszi, ami felőlem elrendeltetett, és ilyen még sok van Őnála*” (Jób 23,14) – mondja Jób a saját életéről. Tudja, hogy az Úr sok mindent elrendelt vele kapcsolatosan, és még abból hátra van jó néhány dolog, amik meg fognak történni. De emlékezzünk Krisztus szavaira is, aki szintén beszélt a madarokról. Mit mondott? Azt mondta, hogy egy veréb sem hullik le a földre Isten szándéka nélkül, és amikor leesik, az is az Ő akaratával és céljával kapcsolatos. Egy verébről van szó, nem egy emberről! Egy veréb, egy picike, jelentéktelennek tűnő állat. A Lukács 12,6-7-ben olvassuk: „*nemde öt verebet meg lehet venni két filléren? és egy sincs azok közül Istennél elfelejtve.*”

– Döbbenetes. Egy sincs elfelejtve. – *„De néktek a fejetek hajszálai is mind számon vannak. Ne féljete azért, sok verébnél drágábbak vagytok”*. Ha pedig az Úr még a hajunk szálainak számát is számon tartja, amelyet szerintem egyikünk sem tud, akkor olyannal ne foglalkozna, hogy mi mikor fogunk meghalni, vagy milyen ítéleteket hajt végre az életünkben? Isten minden porszemet olyan csalhatatlan bölcsességgel irányít, mint ahogy meghatározza a csillagok pályáját az égen. Krisztus azt is megmutatta, hogy hatalmában áll egy egyszerű fügefát kiszárítani, azt, hogy a levelek mikor hulljanak le róla. A levél sorsa meg van határozva, az Ő hatalmához van kötve? Hatalma van lecsendesíteni a szelet is? Ő határozza meg, hogy fúj-e vagy nem, és hogy milyen erősen? Ott a tengeren azt mondja, csitulj el, és abbamarad? És mi azt gondoljuk, Istentől függetlenül történnek velünk a dolgok? Hogyan beszélhetnénk mi véletlenről, amikor az Ige úgy beszél erről a világról, mint amelyet az Úr terve és szándéka irányít? Bizonyára tehát egy olyan jelentős eseményben is, mint valakinek a halála, nem láthatunk mást, mint Isten céljainak megvalósulását. Mikor még véletlennek tűnik valami, akkor sem függetleníthetjük azt Istentől. Figyelmeztet minket erre a 2Krónikák 18,33. Nagyon szeretem ezt a történetet. Egy csatajelenetről olvashatunk: *„Egy férfi”* – mármint katona – *„pedig kifeszítette kezívét csak úgy találomra, és eltalálta az Izráel királyát a páncél és a kapocs között.”* Az íjász nem célzott, csak lőtt. A nyíl pedig, mint ha a legjobban célzó íjász, egy mesteríjász lőtte volna ki, pont azon az egy kis ponton, a kapcsoknál találta el Izráel királyát, Akhábot, ahol sebezhető volt, mert mindenhol máshol a páncél védte. A király aznap este meghalt. Véletlen lett volna? Nem! Isten előre megmondta prófétája által Akhábnak, hogy ez fog történni, ha elmész a háborúba. Ámós próféta tehát arra akar rávilágítani, hogy higgyük el: Isten előre kijelentett ítéletei, ígéretei meg fognak valósulni, mert Isten azok szerint cselekszik. Ő mindent megtesz, amit mond, mert nincsenek véletlenek, az Úr az Ő saját akaratát valósítja meg mindannyiunk életében!

Izráel népének kapcsolata Istennel nemcsak azért romlott meg, mert nem figyeltek ígéjére (erről szólt az előző kép), hanem azért, mert lebecsülték az Úr hatalmát, erejét és akaratát (és erről szól ez a mostani). A mada-rász akaratát nem vették figyelembe. Elfeledkeztek Isten nagyságáról, és arról, hogy Ő véghez viszi, amit tervezett. Azt hitték, hogy életüket nem az Úr ereje és hatalma határozza meg és irányítja, hanem a véletlen, vagy esetleg saját maguk. Ugye manapság is ez dívik: magam vagyok a saját életem ura és irányítója. Ahogyan a „szép” magyar közmondás is tartja: mindenki a maga szerencséjének kovácsa. Így gondolkodik nagyon sok ember. Pont ezért Isten előre kijelentett ígéit nem vették komolyan, sem nem cselekedtek azok szerint. Ez természetesen összefüggésben van azzal, hogy elhagyták az Úr ígéjét, nem figyeltek rá. Mert ha nem az Igéből ismerjük meg az Urat olyan-nak, amilyennek abban mutatja magát, akkor honnan származik istenisme-

retünk? Onnan, hogy én milyennek képzelem el Őt. De az egy dolog, hogy az ember minek képzelem el Őt, az nem a valóság. A valóság Isten ígéje, csak abból ismerhetjük meg Őt olyannak, amilyen. Ha lemondunk Isten ígéről, ha nem figyelünk arra, akkor az Urat egyre kisebbnek és kisebbnek fogjuk látni, jelentéktelen istenecskének. Csak az Igéből láthatjuk meg az Ő hatalmas cselekedeteit és karjának erejét. Ha a hétköznapokra alapozzuk istenismeretünket, akkor Istent erőtlennek és kicsinynek látjuk, hiszen a mindennapok nem azt üzenik számunkra, hogy mennyire a bűn uralkodik ebben a világban, milyen sok a nyomorúság és a baj? Ha csak a hírek alapján ítéljük meg Istent, meg a sajtó és a média által, akkor azt mondjuk, hogy Isten nem csinál semmit. Mintha Ő erőtlen lenne. Ámós azonban pont arra hívja fel a figyelmünket, hogy ezeket a dolgokat, amiket mi látunk a világban, mégis az Úr irányítja ítéletei által. Ő az, aki ezeket az ítéleteket elkészítette, Ő volt az, aki ezeket a csapdákat felállította okkal és céllal. A saját céljai miatt.

Az 5. vers második felére még egy kicsit ki kell térnünk. Ezt olvassuk: *„Felpattan-e a tőr a földről, ha fogni nem fogott?”* Azaz: a csapda vajon addig hever a földön, amíg elvégzi célját? Igen, addig. Vajon nem akkor pattan-e fel, amikor belelépnek? Vajon Isten ítéletei nem teljeseznek-e be? Meddig hever ott a földön a csapda? Amíg be nem tölti a célját: azaz el nem fog egy madarat. Istennek mi a célja az ítéleteivel? Az, hogy azok beteljesedjenek: a hitetlen, meg nem térőt megbüntessék, a hívót pedig megtérésre, Istenhez térésre indítsák. Majd a folytatás, a 6. vers erről fog szólni, hogy az ember süketként nem hallgat az Úr ígére, ha az igehirdetésre nem figyelünk, akkor Isten az életeseményeinken, a nyomorúságokon keresztül hallatja hangját. Isten ítéletei az Úr szócsöve hozzánk, amelyeken keresztül azt akarja, hogy meghalljuk azt, amit mond. Azt üzenik, hogy meg kell térned, keresned kell az Urat. Izráel népe elutasította a prófétákat, az ígét, ezért csapásokkal sújtotta őket, hogy azokon keresztül hallják meg az Ő hangját, és emlékezzenek meg Róla.

Sajnos napjainkban is tanúi vagyunk valami hasonló folyamatnak. A világ jó nagy része elutasítja Isten ígének hangját. Hiába hirdetik az ige, a legtöbb ember nem hallja meg. Bár az igehirdetőket a hívők körében vagy a gyülekezetek körében meghallják, de a világban elvész a hangunk, csak egy a sok közül, már ha valakit érdekel. Ez pedig nem véletlen: a világ szándékosan nyomja el azoknak a hangját, akik a természetességgel megegyezőt, Isten ígével megegyező értékrendet hirdetnek. Isten pedig, mivel az ígét elutasítják, ugyanúgy cselekszik, mint Izráel esetében: ha a prófétákat és az igehirdetőket nem hallja meg a világ, akkor csapásokon keresztül akarja megszólítani azt. Csapásokkal sújtja a világot, hátha azokon keresztül meghallja az Ő hangját. Covid, gazdasági válság, most a háború veszélye, tegnap merénylet. Soroljam még? Adja az Úr, hogy a népek, az emberek felébredjenek mindezen szörnyűségek láttán, mindezeket tapasztalván, és az Úrhoz térjenek. Isten el-

AZ ÚR VÉGHEZVISZI, AMIT MONDOTT

éri a célját, amit akar, abban biztosak lehetünk. De azt is adja nekünk az Úr, hogy mi, hívők ne ezekre a csapásokra hallgassunk, hanem előbb az Igére. Mi az Igére hallgassunk először! Annak ne legyünk elutasítói, hanem elhívői! Halljuk meg az Ige hangját, hogy Istennek ne kelljen csapásokon keresztül kommunikálnia velünk! Higgyük el az Ő hatalmát, erejét, fenségét, és hogy minden ígéretét beteljesíti, és ne feledkezzünk meg az Ő nagyságáról sohasem! Ne a véletlennek tulajdonítsunk dolgokat, hanem higgyünk az Ő gondviselésében, velünk kapcsolatos tervében (ahogy Jób is mondta), akaratában, és bízunk az Ő irgalmában és kegyelmében, mert ezekre ígéretünk van! Mi a hatalmas Úrban bízunk, és abban, hogy az Ő akarata megvalósul! És az Ő akarata az, hogy az emberek megtérjenek és éljenek. Erre hív bennünket. Ezt hirdessük mi is!

Imádkozzunk!

Felséges Urunk, Istenünk, mindenekelőtt alázattal szeretnénk Eléd leborulni és bocsánatot kérni, mert gyakran mi is süket fülekkel olvassuk és hallgatjuk az igét. Értelmünkkel felfogjuk, de a szívünkig nem mindig jut el. Bizalmat és bizonyosságot nem támaszt a szívünkben, hogy valóban az fog történni, amit mondasz, és gyakran nem mozdul az akaratunk sem, hogy cselekedjünk a Te akaratodat, életünket a szerint változtassuk, ahogyan azt Te mondod. Bocsásd meg nekünk, hogyha ígédnek nem adunk ilyen súlyt, és nem adunk ilyen tekintélyt. De köszönjük, hogy nem ettől függ annak igazsága, és hogy nem ettől függ az, hogy bekövetkezik, amit mondasz. Áldunk azért, hogy Te mindig szavahihető maradsz, hűséges a Te ígéreteidhez és ítéleteidhez.

Áldunk és dicsőítünk azért, mert kegyelmesen előre figyelmeztetsz mindig. Nem az utolsó pillanatban kell látnunk, hanem Te az Igében már előre megmondod, hogy a bűnöket mik követik. Kérünk, segíts hinnünk ezen a téren is a Te szavadnak, és segítsd életünket eszerint alakítanunk.

Áldunk és magasztalunk azokért az igehirdetéseikért, amelyeken keresztül már figyelmeztettél többször bennünket, és így elkerülhettük az ítéletet és megtérhettünk. Adj, kérünk, most is nekünk megtérést. Téríts magadhoz, hogy Hozzád térjünk! És szabadíts meg bennünket a bűnből! Köszönjük, hogy átvittél e világból a Te országodba, ezért kérünk, segíts, hogy többé ne szolgáljunk a bűnt, hanem szánjuk oda testünk tagjait a Te szolgálatodra, mivel erre szabadítottattunk meg.

Így kérünk, hogy az engedelmességet munkáld bennünk, az engedelmesség lelkével nap mint nap támogass bennünket!

Könyörgünk ezért a világot is. Látod, hogy milyen gyűlölködések vannak az emberi szívekben, látod a háború borzalmait, szenvedéseit. Könyörülj, Urunk, a háború áldozatain, és kérünk, add Szentlelked bölcsességét, a béke keresésének vágyát a népek vezetőinek szívébe! Kérünk, őrizd meg a Tiedet

minden körülmények között, és azokat pedig, akik még nem a Tieid, szólítsd meg ezeken az ítéleteken keresztül is! Adj nekik új szívet, adj nekik élő hitet!

Könyörgünk így magyar népünkért is! Látod, hogy mennyi babonáság, mennyi tévhit uralja a szíveket. Kérünk, Te adj ébredést, Hozzád térést! Egyházunknak is adj megújulást, ne csak szavakban álljon a mi erőnk, és ne csak beszéljünk az élő ígéről, hanem Szentlelked hirdesse azt, tegyen bennünket tanúbizonyságokká. Add, Urunk, hogy igazi szolgálóid lehessünk, akik nemcsak hallják, hanem valóban engedelmeskednek is az Igének!

Adj, kérünk, életünkbe is több szentséget, több engedelmisséget, több hitet, több bizalmat, és kérünk, hogy a Te útjaidon erősíts meg bennünket!

Eléd hozzuk betegeinket, kórházi és otthoni ágyon fekvőket! Kérünk, hogy Te hordozd őket tenyereden, a test fájdalmai elviseléséhez Te adj nekik lelki erőt, és mindenekelőtt erősítsd meg a Beléd vetett hitüket! A Veled való kapcsolatban hadd találjanak igazi nyugalmat és erőt minden fáradság közepe is. Kérünk, vigasztald gyászolóinkat! Te, aki magad vagy a feltámadás és az élet, legyél az ő reménységük!

Eléd hozzuk fiataljainkat, kérünk, áldd meg az érettségre és vizsgákra készülőket, tanulásukon legyen a Te áldásod.

Könyörgünk, hogy mindannyiunk életében mutasd meg, hogy Te vagy a mi hatalmas Urunk, akiben mindig bízhatunk. Kérünk, hogy hadd tekintsenek Rád szüntelen a mi szemeink, és tudjuk Rád bízni minden élethelyzetünket, a nehezeket, fájdalmasakat, megoldhatatlanokat ugyanúgy, mint az áldásokat, a sikereket, a jót! Te adj igazi hálaadást a szívünkbe ezekért is!

És őrizz minket nap mint nap alázatban a hitben, hogy hadd várjunk Téged vissza, mert megígérted, és ez bizonyos, hogy egyszer visszajössz, magad mellé veszel bennünket. Köszönjük, ha már felkészítettél a szemtől szembe való találkozásra, ha még nem, adj bizalmat és élő közösséget Veled naponként!

Így őrizz minket kegyelmedből a hit útján szent Fiadért, Krisztusért!

Ámen.

72. zsoltár

1. Uram, a te ítéletedet Adjad a királynak,
És igazságodnak értelmét A király fiának,
Hogy ő a te nagy seregedet Igazán ítélje,
És a te sok szegény népedet Törvénnyel vezérlje.

2. Nagy alázatosan imádják Őt minden királyok;
Minden népek őtet szolgálják, És ő leszen urok,
Mert ő a szegényt megsegíti, Aki őtet hívja,
És a nyomorultat megmenti, Kinek nincs gyámola:

3. A szűkölködőket megszanja Nagy kegyességében,
És a szegényt hozzá fogadja, Megőrizvén híven.
Megtartja erőszaktól őket, És a csalárdságtól,
Nagyra becsüli ő véröket, Megmenti gonosztól.

4. E földön minden nemzetségek Őtet áldják vígan,
És szívük szerint dicsekednek E kegyes királyban.
A pogányok is így dicsérik: Dicsőség Istennek,
Aki nagy csudát cselekeszik, Ura Izráelnek.